

Περιβαλλοντικά έργα 600 εκατ. € πρέπει να γίνουν στη Κεντρική Μακεδονία

Στα 600 εκατ. € υπολογίζεται το κόστος των έργων περιβάλλοντος, διαφόρων κατηγοριών, που πρέπει να εκτελεστούν στην Κεντρική Μακεδονία μέχρι το 2010, στόχος σχεδόν ανέφικτος, καθώς οι χρονικές καθυστερήσεις ακόμη και στα ώριμα έργα είναι μεγάλες, ενώ πολλά είναι τα ποικίλα εμπόδια, θεσμικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα.

Η Ελλάδα μπορεί να συνυπογράψει πρωτοπόρες Κοινοτικές αποφάσεις και πολιτικές για περιβαλλοντική προστασία, αλλά δεν πετυχαίνει να παρακολουθήσει την πρόοδο που πραγματοποιείται στις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε., τονίσθηκε κατά την εκδήλωση με θέμα «**Έργα Περιβάλλοντος στη Κεντρική Μακεδονία**», που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Money Show, στις 17/12, με διοργάνωση του ΤΕΕ/ΤΚΜ.

Στην Ελλάδα, παρά τη σχετική βελτίωση, χάρις κυρίως στα δύο τελευταία ΚΠΣ καθώς και στην αναγκαστική εναρμόνιση της Εθνικής Νομοθεσίας με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες, υπάρχουν σημαντικότερες ελλείψεις: στην πολιτική προστασίας του περιβάλλοντος, σε θέματα θεσμών, οικονομικών έργων, στις περιβαλλοντικές υποδομές, τόνισε ο πρόεδρος της Δ.Ε. του ΤΕΕ/ΤΚΜ κ. **Σάκης Τζακόπουλος**, ο οποίος και είπε ότι όταν η Ένωση στοχεύει σε επόμενη γενιάς περιβαλλοντικές δράσεις, η Ελλάδα έχει ακόμα 1300 χώρους ανεξέλεγκτης απόρριψης αστικών απορριμμάτων, 4 πόλεις και 17 οικιστικά συγκροτήματα χωρίς διαχείριση λυμάτων και 287.000 τόνους επικινδύνων αποβλήτων ανά έτος, που δεν ξέρει πώς να τα διαθέσει.

Ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ αναφέρθηκε στις δράσεις του Επιμελητηρίου κατά τη τελευταία 3ετία και στους τομείς παρέμβασης ανά θεματική ενότητα, ενώ ενημέρωσε για το φιλόδοξο πρόγραμμα που υλοποιεί το Επιμελητήριο για τις «**Αστικές οχλήσεις στο πολεοδομικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης**» και τη μεγάλη καμπάνια ? έρευνα που θα αρχίσει αμέσως μετά τις γιορτές.

Ακολούθως ο πρόεδρος της Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ/ΤΚΜ κ. **Σωκράτης Φάμελλος**, τόνισε πως μικρή πρόοδος έχει συντελεσθεί από το 2003, όταν το ΤΕΕ/ΤΚΜ, με δύο μελέτες ομάδων εργασίας, είχε προσδιορίσει ότι για τα αναγκαία έργα υγρών και στερεών αποβλήτων απαιτούνταν 345 και 260 εκατ. € αντίστοιχα.

Υγρά απόβλητα: Πιο συγκεκριμένα, στην Π.Κ.Μ. και μέχρι το τέλος του 2005 απαιτείται να κατασκευαστούν 41 καινούριες μονάδες επεξεργασίας λυμάτων (ΜΕΛ) και να γίνει επέκταση σε 10 υφιστάμενες. Αντίστοιχα σε 61 οικισμούς απαιτείται να κατασκευαστεί το αποχετευτικό δίκτυο και σε 39 να ολοκληρωθεί το υφιστάμενο δίκτυο αγωγών.

Στερεά απόβλητα : Οι ανάγκες στην Κεντρική Μακεδονία καλύπτονται κατά 10,5% από ΧΥΤΑ, κατά 50% από χώρους ελεγχόμενης ταφής και κατά 39,5% από χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης. Στην Π.Κ.Μ. δεν υπάρχει καμία μονάδα επεξεργασίας-εκτροπής στερεών αποβλήτων. Σημαντικό πρόβλημα παραμένουν οι ανεξέλεγκτες χωματερές. Έχουν ήδη εκδοθεί πάνω από 200 άδειες αποκατάστασης, αλλά παραμένει στόχος διαχείρισης η λειτουργία 85 ΧΑΔΑ για το 2007 σε επίπεδο ΠΚΜ, καθώς και η εξεύρεση χρηματοδοτήσεων.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ υποστηρίζει, στο πλαίσιο του καταρτιζόμενου Περιφερειακού Σχεδιασμού, τη δημιουργία Περιφερειακού Φορέα Υλοποίησης Έργων, με ορισμένη χρηματοδοτική πολιτική, καθώς οι συγχρηματοδοτήσεις με τον ιδιωτικό τομέα δε μπορούν να καλύψουν όλες τις κατηγορίες έργων και οι Νομαρχίες δεν επιτυγχάνουν να προωθήσουν τους σχεδιασμούς τους, οπότε εκ των πραγμάτων θα πρέπει να συνεργασθούν.

Ενδεικτικά των προβλημάτων στην εκτέλεση έργων των Νομαρχιακών Σχεδιασμών για τα στερεά μη επικίνδυνα απόβλητα σε όλη την Π.Κ.Μ., είναι τα εξής: Από το 2000 έχουν υλοποιηθεί έργα προϋπολογισμού μόλις 9 εκατ. €, με ελλείψεις και λειτουργικές εκκρεμότητες. Έργα 85.000.000 € βρίσκονται σε φάση δημοπράτησης, με σοβαρές καθυστερήσεις και χρηματοδοτικές εκκρεμότητες, ενώ έργα 165.000.000 € δεν έχουν τις απαραίτητες μελέτες σχεδιασμού, φορέα υλοποίησης και ωριμότητα. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται όλα τα έργα ανακύκλωσης, επεξεργασίας και εκτροπής από την ταφή των απορριμμάτων αλλά και σημαντικά έργα μεταφόρτωσης.

Πόροι 389,408 εκατ. €, διατίθενται συνολικά για έργα περιβάλλοντος στην Κεντρική Μακεδονία, στην περίοδο 2000-2006, με ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2008, είτε κατά την εισήγησή του ο κ. **Παναγιώτης Ψωνόπουλος**, στέλεχος της ΕΥΔ ΠΕΠ Κ.Μ.. Οι πόροι αυτοί προέρχονται από το Γ! Κ.Π.Σ. (ΠΕΠ Κ.Μ. και ΕΠΠΕΡ), το Interreg III και το Ταμείο Συνοχής II. Μεγαλύτερος χρηματοδότης είναι το Ταμείο Συνοχής με 216,336 εκατ. €, αλλά τα περισσότερα έργα που εντάχθηκαν σε αυτό, παρουσιάζουν μεγάλες καθυστερήσεις στην έναρξη υλοποίησης, που οφείλονται κυρίως σε δικαστικές εμπλοκές και στην ανάγκη επικαιροποίησης μελετών και τευχών δημοπράτησης υποέργων. Έτσι, το ποσοστό δημοπράτησης είναι 84,87% , αλλά οι συμβασιοποιήσεις είναι στο 41,12% και το ποσοστό απορρόφησης πόρων μόλις στο 12,63%.

Ο κ. Ψωνόπουλος υπογράμμισε ότι έγκαιρα επιχειρείται η προπαρασκευή για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, καθώς αλλάζει η φιλοσοφία λειτουργίας του Ταμείου Συνοχής, αφού πλέον θα συγχρηματοδοτεί έργα από κοινού με το ΕΤΠΑ, στο πλαίσιο πολυετών εθνικών επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Το 80% των Επικινδύνων Αποβλήτων που παράγονται στο νομό Θεσσαλονίκης, αποθηκεύονται στο χώρο παραγωγής, δεν τυγχάνουν περαιτέρω επεξεργασίας, ούτε μεταφέρονται στο εξωτερικό, ενημέρωσε ο κ. **Στέλιος Παπαδόπουλος**, μέλος Ο.Ε. του ΤΕΕ/ΤΚΜ για τη «Διαχείριση Επικινδύνων Αποβλήτων».

Στην Ελλάδα παράγονται 287000 τον/ετος στερεών ΕΠ.ΑΠ και ιλύων, που στο 85 ? 90% προέρχονται από ένα μικρό σχετικά αριθμό μονάδων (20 έως 25) σχετικά μεγάλης δυναμικότητας, οι οποίες ανήκουν στους κλάδους της μεταλλουργίας, της διύλισης του αργού πετρελαίου και της παραγωγής χημικών προϊόντων και λιπασμάτων. Σημειώνεται ότι από τα ετησίως παραγόμενα ΕΠ.ΑΠ. μόνο το 22,5% ανακυκλώνονται ως παραπροϊόντα, ως καύσιμα ή ως πρόσθετα υλικά.

Στην Ελλάδα υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός ρυπασμένων χώρων, είτε εξαιτίας της ανεξέλεγκτης διάθεσης ΕΠ.ΑΠ είτε εξαιτίας των καταλοίπων σε περιοχές με μεταλλευτικές δραστηριότητες, αποθήκευσης πετρελαιοειδών κλπ. Το πρόβλημα επιτείνεται από τις ελλείψεις του νομοθετικού πλαισίου, ενώ, όπως υποστήριξε ο ομιλητής, θα πρέπει η διαχείριση των ΕΠ.ΑΠ. να επιχειρηθεί αποκεντρωμένα.

Την εκδήλωση παρακολούθησαν ο δήμαρχος Θέρμης κ. Θ. Παπαδόπουλος, ο Δ/ντης της Περιφέρειας Κ.Μ. κ. Στ. Τσακίρης, ο δ/νων σύμβουλος της ΚΕΔ κ. Κ. Γκράτσιος, η δ/ντρια του ΟΡΘΕ κα. Μ. Κήπουρου, μέλη της Αντιπροσωπείας, της Δ.Ε. του ΤΕΕ/ΤΚΜ και πολλοί μηχανικοί.